

Р Ј Е Ш Е Њ Е

по Пријави концентрације привредног субјекта Мтел а.д. Бања Лука

**Сарајево,
јули 2019. године**

Број: УП-05-26-1-005-24/19
Сарајево, 18.07.2019. године

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави намјере концентрације привредног субјекта Мтел а.д. Бања Лука, Вука Карацића 2, 78 000 Бања Лука, заступаног путем адвокатице Минеле Шеховић, Маршала Тита 50, 71 000 Сарајево, запримљеној дана 4. марта 2019. године под бројем: УП-05-26-1-005-1/19, на 56. (педесетшестој) сједници одржаној дана 18. 7. 2019. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се условно допуштеном концентрација на тржишту малопродаје фиксне телефоније, мобилне телефоније, тржишту пружања услуга интернета, те на тржишту дистрибуције радио и ТВ програма, на територији Босне и Херцеговине, која ће настати стицањем контроле привредног субјекта Мтел а.д. Бања Лука над привредним субјектом „Елта-Кабел“ д.о.о. Добој, куповином 100% учешћа у привредном субјекту „Елта-Кабел“ д.о.о. Добој. (**)¹
2. Концентрација из тачке 1. овог Рјешења неће се моћи провести док се (**).
3. Ово Рјешење о концентрацији ће се уписати у Регистар концентрација након достављања доказа о испуњењу услова из тачке 2. диспозитива.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

О б р а з л о ж е њ е

Конкуренијски савјет је дана 4. марта 2019. године запримио под бројем: УП-05-26-1-005-1/19 Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) поднесу од стране привредног субјекта Мтел а.д. Бања Лука, Вука Карацића 2., Бања Лука (у даљем тексту: МТЕЛ или Подносилац пријаве), о намјери стицања контроле куповином 100% учешћа у привредном субјекту „Елта-Кабел“ д.о.о. Добој, Добојске бригаде б.б., 74101 Добој (у даљем тексту: ЕЛТА КАБЕЛ).

Пријава је поднесена на основу Писма о намјерама, потписаног дана (**). године, у којем су стране исказале намјеру купопродаје 100% учешћа у капиталу ЕЛТА КАБЕЛ, те се обавезале да ће водити разговоре у најбољој намјери, те сарађивати на извршењу Писма намјере.

¹ Подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкуренцији.

Прегледом поднесене Пријаве Конкурenciјски савјет је утврдио да иста није комплетна, у смислу члана 30. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон) и чл. 9. и 11. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрације привредних субјеката („Службени гласник БиХ“, број 30/10), те је Подносиоцу пријаве дана 18. марта 2019. године упутио захтјев за допуну пријаве број: УП-05-26-1-005-2/19.

Подносилац Пријаве је у остављеном року допунио исту, запримљено дана 4. априла 2019. године поднеском број: УП-05-26-1-005-3/19, те дана 8. априла 2019. године, поднеском број: УП-05-26-1-005-4/19.

Дана 16. априла 2019. године, Конкурenciјски савјет је затражио допуну Пријаве актом број: УП-05-26-1-005-5/19, те дана 22. маја 2019. године актом број: УП-05-26-1-005-7/19, а иста је допуњена у остављеном року, дана 30. априла 2019. године, поднеском број: УП-05-26-1-005-6/19, те дана 29. маја 2019. године поднеском број: УП-05-26-1-005-11/19.

Конкурenciјски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона дана 1. јуна 2019. године објавио Обавјештење о достављеној Пријави број: УП-05-26-1-005-8/19 у којем су објављени подаци о намјерованој концентрацији и у коме су дневним новинама „Независне новине“, и веб страници Конкурenciјског савјета објављени подаци из достављене Пријаве концентрације, те позвао све заинтересоване привредне субјекте да могу доставити своје примједбе и мишљења.

На издато Обавјештење Конкурenciјски савјет је запримио два очитовања, и то од стране привредног субјекта *Telemach* д.о.о. Сарајево, Цемала Биједића 216, 71210 Илица (у даљем тексту: *Telemach*) запримљено дана 5. јуна 2019. године под бројем: УП-05-26-1-005-12/19, те од *ТХТВ* д.о.о., Фочанска 1Н, Тузла запримљено дана 10. јуна 2019. године под бројем: УП-05-26-1-005-13/19.

Запримљени коментар Конкурenciјски савјет је доставио и подносиоцу Пријаве, на преглед те очитовање дана 10. јуна 2019. године, актом број: УП-05-26-1-005-14/19.

Дана 20. јуна 2019. године, Конкурenciјски савјет је запримио поднесак Изјашњење Мтел-а број: УП-05-26-1-005-15/19, те самоиницијативно дана 3. јула 2019. године поднесак број: УП-05-26-1-005-16/19, и дана 11. јула 2019. године поднесак број: УП-05-26-1-005-17/19, у којем тражи заштиту тајних података достављених у Пријави.

Након што је утврдио да је Пријава комплетна, Конкурenciјски савјет је издао Потврду о комплетној и уредној Пријави, у смислу члана 30. став (3) Закона, дана 15. јула 2019. године актом број: УП-05-26-1-005-22/19.

Конкурenciјски савјет је анализом Пријаве утврдио сљедеће чињенице:

Пријава је поднесена, у смислу члана 16. став (2) Закона о конкуренцији с обзиром да је правни основ предметне концентрације Писмо о намјерама страна у вези купопродаје учешћа.

Подносилац Пријаве је навео како је пријаву предметне концентрације поднио и надлежним органима за заштиту конкуренције у Црној Гори и Републици Србији.

1. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат „Телекомуникације Републике Српске“ а.д., скраћена фирма друштва МТЕЛ, а.д. Бања Лука, Вука Караџића 2., 78000 Бања Лука, Босна и Херцеговина и привредни субјекат „Елта-Кабел“ д.о.о. Добој, Добојске бригаде б.б., 74101 Добој, Босна и Херцеговина (без зависних друштава).

1.1. Привредни субјекат МТЕЛ

МТЕЛ је дио групе друштава чије је матично друштво Телеком Србија а.д. Београд, Република Србија.

Према изводу из судског регистра Окружног привредног суда у Бањој Луци број: 057-0-Рег-3-18-003844 од 1.10. 2018. године привредни субјекат „Телекомуникације Републике Српске“ а.д., скраћена фирма друштва МТЕЛ, регистрован је у судском регистру овог суда под бројем МБС: 1-9317-00.

Основна регистрована дјелатност привредног субјекта МТЕЛ је између осталог 61.20 дјелатност бежичне телекомуникације.

Основни капитал МТЕЛ-а је подијељен на акције, а према подацима из Регистра хартија од вриједности РС, Бања Лука, власништво на акцијама имају следећи акционари:

- Телеком Србија а.д. Београд – 65,01 %;
- ПРЕФ а.д. Бањалука – 8,9 %;
- Фонд за реституцију РС а.д. Бањалука – 5,03 %;
- Зептер фонд а.д. Бањалука – 3,2 %;
- Остали – 17,86 %;

МТЕЛ је један од три национална оператера на тржишту телекомуникација у Босни и Херцеговини, те под пословним брэндом „м:тел“ нуди својим корисницима различите услуге из области мобилне телефоније, фиксне телефоније, дигиталне телевизије, интернета и преноса података. МТЕЛ у Босни и Херцеговини има близу два милиона корисника и распрострањену малопродајну мрежу.

1.1.1. Супсидијарна МТЕЛ-ова привредна друштва

1.1.1.1. Логософт

У Босни и Херцеговини МТЕЛ има 100 % власничког учешћа у друштву Логософт д.о.о. Сарајево, Игманска 9., 71 000 Сарајево, према Актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-Рег3-18-001787 од 4.3.2019. године, Логософт д.о.о је уписан под матичним бројем: 65-01-0594-11.

Логософт д.о.о. је основан 1995. године, а годину касније је почео са радом као ИТ интегратор, те након двије године постаје *Internet service provider*, са претежном дјелатношћу пружања услуга пословним корисницима. Данас, Логософт д.о.о пружа услуге фиксне телефоније, приступа интернету и дигиталне телевизије, али је и даље активан у својој иницијалној области системске интеграције, едукације и консалтинга из области информационих услуга.

1.1.1.2. Телрад Нет

Привредни субјекат Телрад Нет д.о.о. Бијељина, Хасе број 1., Хасе, Бијељина, Босна и Херцеговина, регистрован је на Окружном привредном суду у Бијељини (Извод број: 059-0-Рег3-19-000531 од 5.3.2019. године) под матичним бројем: 59-01-0101-10, у 100% власништву је Мтел-а.

Телрад Нет д.о.о. Бијељина је привредни субјекат који се првенствено бави пружањем услуга фиксне телефоније, *IP (Internet protocol)* телефоније, кабловске телевизије и кабловског интернета као и интернета већих брзина за веће системе и пословне кориснике, те властите ТВ продукције. Поред тога, Телрад Нет д.о.о. пружа и услуге мобилних телефонских услуга, као тзв. *service provider*.

1.1.1.3. Блицнет

Привредни субјекат Блицнет д.о.о. Бања Лука, ул. Мајке Југовића 25, 78 000 Бања Лука, регистрован је на Окружном привредном суду у Бања Луци (Извод број: 059-0-Рег3-19-000594 од 15.02.2019. године) под бројем 1-3645-00, у 100% власништву је Мтел-а.

Блицнет је лиценцовани оператер мобилне и фиксне телефоније, *internet service provider*, мрежни оператер, пружалац кабловског ТВ сервиса и системски интегратор. Пружа широк спектар услуга како за приватне тако и за пословне кориснике. Својим приватним корисницима пружа и услуге бежичног интернета у више градова широм БиХ док услуге за пословне кориснике, између осталог, укључују *VPN* мобилну телефонију, *web hosting*, одржавање сервера, закуп дигиталног вода и дистрибуцију сигнала.

1.2. Привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ – циљно друштво

Према изводу из судског регистра Окружног привредног суда у Добоју број: 60-0-Рег3-19-000053 од 17. 1. 2019. године привредни субјекат „Елта-Кабел“ д.о.о. Добој, Добојске бригаде б.б., 74101 Добој, Босна и Херцеговина, регистрован је у судском регистру овог суда под бројем МБС: 60-01-0117-11.

Оснивач привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ је госп. Ацо Кабаница са учешћем од 100% у уговореном капиталу, а лице овлаштено за заступање је уписана гђа. Данка Јововић, број Л.К.: (**), директор.

Основна регистрована дјелатност је обављање дјелатности даваоца приступа интернету, фиксне телефоније, дистрибуције ТВ програма, а регистрован је и као пружалац услуга мобилне телефоније. Такође, у ограниченом обиму ЕЛТА КАБЕЛ дио капацитета своје мреже користи и за закуп привредним субјектима који имају потребу за закупом мреже другог оператера или услуге међународног саобраћаја.

Дозвола за обављање дјелатности оператера јавних електронских комуникационих мрежа подразумијева право на изградњу, рад и кориштење телекомуникационе мреже на цјелокупној територији Босне и Херцеговине. ЕЛТА КАБЕЛ користи мрежу углавном за своје потребе, односно путем мреже нуди телекомуникационе услуге крајњим корисницима у БиХ.

Путем своје властите мреже пружа услуге фиксне телефоније у оквиру неколико пакета. Увођење фиксне телефоније код корисника реализује се уз прикључак кабловске телевизије. ЕЛТА КАБЕЛ пружа и услуге *VoIP* телефоније (*voice over Internet protocol*), те је ова услуга доступна свим корисницима интернета широм Босне и Херцеговине, те није ограничена само на кориснике који имају приступ мрежи ЕЛТА КАБЕЛА. ЕЛТА КАБЕЛ такође пружа и могућност преноса броја у оквиру услуга фиксне телефоније, односно омогућава корисницима да задрже постојећи телефонски број у случају када постају корисници другог оператера, и обрнуто, испо

Услуге мобилне телефоније ЕЛТА КАБЕЛ пружа у Босни и Херцеговини као тзв. *Service Provider*. Наиме, ЕЛТА КАБЕЛ пружа ове услуге својим корисницима путем мреже (**).

Услуге приступа широкопојасном интернету, са различитим брзинама и цијенама, ЕЛТА КАБЕЛ пружа путем технологије *DOCSIS 2.0* једном дијелу корисника, а другом путем технологије *DOCSIS 3.0 (Data Over Cable Service Interface Specification)*, те једном дијелу корисника пружа услуге приступа оптичком интернету, којих је за сада занемарив број.

Услуге дистрибуције телевизијског програма подразумијевају услуге пакета телевизијског програма за крајње кориснике, за које је оператер потписао уговоре о дистрибуцији са емитерима телевизијског програма, или њиховим овлашћеним представницима и за које је

оператер добио сагласност домаћих телевизијских емитера за емитовање. У 2018. години максималан број емитованих канала је био 180.

У тестној фази су и услуге кабловске дистрибуције путем јавног интернета (*IPTV*), која је замјењива са аспекта потражње са осталим услугама дистрибуције телевизијског програма (кабловска, сателитска, *DVB-T*), па се сматра дијелом истог тржишта. ЕЛТА КАБЕЛ планира ову услугу пружати у цијелој Босни и Херцеговини. 1,5% свих корисника дистрибуције телевизијског програма се снабдијева бежичним путем, кроз *MMDS (Multichannel Multipoint Distribution Service)* систем у технологији *MPEG2*.

За обављање регистрованих дјелатности на територији Босне и Херцеговине, ЕЛТА КАБЕЛ посједује и ваљане Дозволе и сагласности издате од стране Регулаторне агенције за комуникације БиХ, и то:

- Дозвола за обављање дјелатности оператера јавних електронских комуникационих мрежа број: 46/13,
- Дозвола за обављање дјелатности даваоца фиксних јавних телефонских услуга, број: ДФТУ-09-13,
- Дозвола за обављање дјелатности даваоца приступа интернету, број: ДПИУ-ТС/030/13,
- Дозвола за дистрибуцију аудиовизуелних медијских услуга и медијских услуга радија, број: 366-ДП,
- Рјешење о упису у листу активних пружаоца јавних мобилних телефонских услуга,
- Дозвола за кориштење блокова телефонских бројева ОТ-0703-637/12 и ОТ-ФТ-1108/17,
- Дозвола за кориштење појединачних телефонских бројева ОТ-0803-515/11 и ОТ-КБ-656/13,
- Сагласност за кориштење националне сигнализацијске тачке (*NSPC*),
- Дозвола за кориштење кодова за потребе мреже и сигнализацију у јавној телефонској мрежи ОТ-КБ-367/10 – код међународне сигнализацијске мреже;

ЕЛТА КАБЕЛ, (**).

ЕЛТА КАБЕЛ врши продају својих услуга путем *web-site*, телефоном и кроз продајне објекте широм БиХ. У насељима гдје нема продајних објеката, продаја се врши телефоном или *e-mail*-ом, а корисницима се уговори достављају путем поште или путем запослених ЕЛТА КАБЕЛ-а лично.

Продајни објекти привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ обухватају 20 продајних јединица који се налазе у следећим градовима и то: Бања Лука, Билећа, Братунац, Чајниче, Дервента, Добој, Гацко, Источно Сарајево, Костајница, Козарска Дубица, Мркоњић Град, Невесиње, Петрово, Приједор, Соколац, Шековићи, Теслић, Требиње, Зворник и Брчко Дистрикт.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет је у провођењу поступка оцјене предметних концентрација примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, бр. 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја („Службени гласник БиХ“, број 34/10), Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката („Службени гласник БиХ“, број 34/10), те Закон о управном поступку БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16).

Конкуренијски савјет може, на основу члана 43. став (7) Закона, користити судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Уредбе Савјета ЕК број 139/2004 о контроли концентрације између привредних субјеката, Обавјештење Европске Комисије о концепту концентрација привредних субјеката те Смјернице за оцјену хоризонталних /вертикалних концентрација.

3. Правни основ и облик концентрације

Концентрација се односи на стицање појединачне контроле привредног субјекта МТЕЛ над привредним субјектом ЕЛТА КАБЕЛ и то куповином 100% учешћа.

У том смислу стране су дана (**). године пописале Писмо о намјерама, у којем су стране исказале намјеру купопродаје 100% учешћа у капиталу ЕЛТА КАБЕЛ, те се обавезале да ће водити разговоре у најбољој намјери, те сарађивати на провођењу Писма намјере, те је план да се трансакција затвори након прикупљања свих потребних регулаторских одобрења, укључујући и одобрење Конкурenciјског савјета.

Правни облик концентрације представља стицање контроле привредног субјекта МТЕЛ над привредним субјектом ЕЛТА КАБЕЛ, у смислу члана 12. став (1) тачка б) Закона. (**).

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације постоји уколико су испуњени услови из члана 14. став 1) тачка б) Закона, односно да укупни годишњи приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и /или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихово заједничко тржишно учешће на релевантном тржишту веће од 40%.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката Мтел и ЕЛТА КАБЕЛ, на дан 31. децембра 2018. године у Босни и Херцеговини, приказани су у Табели 1.:

Табела 1.

Босна и Херцеговина	Мтел	ЕЛТА КАБЕЛ
Укупан приход (КМ)	(**)	(**)

Извод: подаци из годишњих финансијских извјештаја;

Према подацима из Табеле 1. учесници концентрације су испунили услов из члана 14. став (1) тачка б) Закона, који се односи на укупни годишњи приход на тржишту Босне и Херцеговине, обзиром да су привредни субјекти са сједиштем и пребивалиштем у Босни и Херцеговини, те су исти били у обавези поднијети Пријаву концентрације Конкурenciјском савјету.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона о конкуренцији, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа /услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Конкурenciјски савјет је утврдио, с обзиром на природу пословне дјелатности коју обављају учесници концентрације, те постојање важећих дозвола за обављање дјелатности изданих од стране РАК-а, четири релевантна малопродајна тржишта, и то тржиште фиксне телефоније,

мобилне телефоније, тржиште пружања услуга интернета и тржиште дистрибуције радио и ТВ програма.

Конкурenciјски савјет је као релевантно географско тржиште предметне концентрације одредио тржиште Босне и Херцеговине.

Конкурenciјски савјет се, приликом одређивања релевантног тржишта базирао на више показатеља и то искључиво као прво, на чињеници да је Регулаторна агенција за комуникације (у даљем тексту: РАК), као секторски регулатор тржишта телекомуникација у својим анализама за 2018. годину (која је релевантна за предметни поступак) утврдила да привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ дјелује на цијелој територији Босне и Херцеговине. Надаље, РАК своје студије приказује на националном нивоу, сви подаци које прикупља и обрађује као што су број корисника, учесника на тржишту, тржишна учешћа одређена су и упоредно приказана за цијелу територију БиХ, што је и Конкурenciјски савјет узео у обзир приликом одређивања релевантног тржишта БиХ предметне концентрације.

Такође, Конкурenciјски савјет је узео у обзир и чињеницу да привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ посједује важеће дозволе за обављање телекомуникационих услуга издане од стране РАК-а на основу којих може обављати дјелатност на цијелој територији БиХ.

Приликом одређивања релевантног тржишта предметне концентрације Конкурenciјски савјет је цијенио и праксу Европске комисије, у складу са чланом 43. став (7) Закона, и то чињеницу да је регулација телекомуникационих услуга национална (фиксна телефонија), када је ријеч о релевантном тржишту мобилне телефоније корисници имају могућност приступа само лиценцованим мрежним оператерима, а давање дозвола се обавља на националном нивоу па самим тим је и Конкурenciјски савјет одредио да је релевантно тржиште Босна и Херцеговина. Што се тиче релевантног тржишта пружања услуга широкопојасног интернета крајњим корисницима исто је одређено као цијела Босна и Херцеговина имајући у виду регулаторске баријере, док је тржиште дистрибуције радио и телевизијског програма такође одређено као тржиште цијеле Босне и Херцеговине, имајући у виду различите параметре, као што су лингвистичка хомогеност тржишта усљед разлика у регулаторним режимима, културолошких фактора и других разлика у условима који доминирају у појединим државама.

Конкурenciјски савјет је такође узео у обзир и могућност закупа водова између оператера. Наиме, оператери на тржишту Босне и Херцеговине који посједују важеће дозволе за пружање телекомуникационих услуга имају могућност да дјелују на подручјима на којима немају своју мрежну инфраструктуру, и то путем „уговора о изнајмљивању мреже“, из чега се може закључити да сваки оператер може приступити било којем дијелу Босне и Херцеговине, односно може пружати своје услуге на било којем дијелу Босне и Херцеговине на којем нема властиту инфраструктуру.

Такође, Конкурenciјски савјет истиче да је приликом одређивања релевантног тржишта предметне концентрације цијенио и узео у обзир, да у складу са Правилем 62/2012 о преносивости телефонских бројева РАК-а, а који се односи на услуге фиксне и мобилне телефоније, сваки корисник на властити захтјев може промијенити оператера, а задржати свој постојећи број. Уз то, сваки корисник интернета уједно има и приступ VoIP телефонији која чини јединствено релевантно тржиште производа са фиксном телефонијом. Будући да сви оператери у БиХ нуде VoIP услугу, корисник може једноставно одабрати другог оператера.

Правилем РАК-а 68/2013 о обављању дјелатности даваоца фиксних јавних телефонских услуга којим су прописани једнаки услови за све оператере у Босни и Херцеговини за стицање права и основна правила за обављање дјелатности комерцијалних даваоца фиксних јавних телефонских услуга и Правилем 62/2012 о преносивости телефонских бројева којим се утврђују технички и административни услови којима корисници у јавној телефонској мрежи Босне и Херцеговине задржавају свој/фиксне бројеве независно од промјене локације, сервиса и оператера телекомуникација. Сви оператери у БиХ подложни су јединственом регулаторном систему у

БиХ и за све оператере важе иста правила без обзира на локацију њиховог сједишта имовине као и корисника.

Европска комисија је утврдила да је један од основних фактора по основу којег се тржиште посматра као национално по обиму², чињеница да су цјеновне политике оператора телекомуникација претежно националне. У БиХ оператери усвајају цјеновне политике које се примјењују широм БиХ. Поред тога, оператери са значајном тржишном снагом дужни су примјењивати граничне цијене за говорне телефонске услуге у фиксној телефонији за све кориснике у БиХ. Ове цијене је прописао РАК Правилном 67/2012 о моделу ребаланса цијена говорних телефонских услуга у БиХ.

Сви оператери фиксне телефоније у Босни и Херцеговини пружају услуге својим корисницима путем мрежне телекомуникационе инфраструктуре. Наиме, оператер јавне електронске телекомуникационе мреже којом је издата одговарајућа дозвола од РАК-а може бити власник или посједовати јавне електронске комуникационе мреже намијењене за пружање јавних телекомуникационих услуга. Затим, такав оператер може инсталисати јавне електронске телекомуникационе мреже са правом грађења и инсталисања преко јавних или приватних површина, користити радио фреквенцијски спектар за потребе рада мреже и самостално пружати јавне телекомуникационе услуге на таквој мрежи. Оператер такође може давати телекомуникациону мрежу у закуп другим лиценцованим оператерима телекомуникација.

Оператер јавне електронске телекомуникационе мреже може бити власник/посједовати мрежу на цјелокупној територији БиХ или једном њеном дијелу. Привредни субјекти МТЕЛ и ЕЛТА КАБЕЛ су носиоци националне мрежне дозволе за подручја свих општина у БиХ. Такође, лиценцовани оператери телекомуникација који нису власници телекомуникационе мреже или су власници мреже само на једном дијелу територије, могу имати слободан приступ мрежи других оператера. Наиме овакви оператери могу закључити уговоре о закупу мреже са носиоцем мрежне дозволе, путем које могу осигурати своје присуство и на другим дијеловима БиХ. Закуп мрежне инфраструктуре за алтернативног оператера је економичније рјешење у односу на опцију прибављања мрежне дозволе и изградњу властите мреже. Имајући у виду наведено, сви оператери регистровани за пружање услуга фиксне телефоније, без обзира на распрострањеност властите мреже, могу имати несметан приступ корисницима широм БиХ.

Овдје треба имати у виду и замјењивост традиционалних услуга фиксне телефоније са *VoIP* (интернет телефонијом) што значи да се и ове услуге сматрају дијелом тржишта фиксне телефоније. Ово је утврђено праксом Европске комисије³, па се примјера ради у одлуци Европске комисије *Vodafone/OnO* наводи да су ове услуге замјењиве (стога се сматрају дијелом истог тржишта) јер су услуге у великом дијелу исте и долази до унапријеђења квалитета *VoIP* телефоније. Сви оператери у БиХ нуде *VoIP* услугу, тако да без обзира на мрежну инфраструктуру, они могу да се такмиче са било којим оператером фиксне телефоније из било којег дијела БиХ.

Такође, у ранијим одлукама, како се наводи у Пријави, ЕК је тржиште фиксне телефоније дефинисала као национално по обиму. У предмету *Carphone Warehouse/Tiscali UK*, ЕК је закључила да је релевантно тржиште национално, имајући у виду континуисани значај националне регулације у сектору телекомуникација, снабдијевања узлазних veleprodajних услуга које функционишу на националној основи као и чињенице да су цјеновне политике оператора телекомуникација претежно националне.

Привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ је регистрован и као пружалац услуга мобилне телефоније у Босни и Херцеговини и уписан је у Регистар даваоца јавних мобилних телефонских услуга у БиХ. Правилном РАК-а 73/2014 о обављању дјелатности пружаоца јавних мобилних

²Погледати Одлуке ЕК бр. COMP/M 5730 *Telefonica/Hansenet Telekommunikation*, параграф 28; бр. COMP/M.5532 *Carphone Warehouse/Tiscali UK*, параграф 56; COMP/M 6999-*Vodafone/Kabel Deutschland*, параграф 137, M.8883-PPH GROUP/TELENOR TARGET COMPANIES, параграф 22.

³Погледати Одлуку ЕК бр. COMP/M.5532- *Carphone Warehouse/Tiscali UK*, параграф 35; COMP/M7231-*Vodafone/OnO*, параграф 26.

телефонских услуга прописују се једнаки услови за све оператере у БиХ за стицање права и основна правила за обављање дјелатности комерцијалног даваоца јавних мобилних телефонских услуга и Правилем 62/2012 о преносивости телефонских бројева којим се уређују технички и административни услови којима корисници у јавној телефонској мрежи БиХ задржавају свој/своје бројеве независно од промјене локације, сервиса и оператора телекомуникација.

Такође, према досадашњој пракси Европске комисије која је заузела мишљење да је тржиште мобилне телефоније национално по обиму⁴. Наиме Европска комисија сматра да је тржиште мобилне телефоније крајњим корисницима национално, будући да корисници имају могућност приступа мобилним услугама само од лиценцованих мрежних оперетера, а само издавање дозвола се обавља на националном нивоу⁵.

У Пријави се даље наводи да је ЕК у својој досадашњој пракси заузела став да је тржиште мобилне телефоније национално по обиму. У предмету *Vodafone/Singlepoint* ЕК је сматрала да је тржиште мобилне телефоније крајњим корисницима национално, будући да корисници имају могућност приступа мобилним услугама само од лиценцованих мрежних оператера, а само давање дозвола се обавља на националном нивоу.

У БиХ давање дозвола се такође обавља на националном нивоу и то тако што РАК као регулатор сектора телекомуникација са надлежностима на територији БиХ издаје дозволе оператерима мобилне телефоније које важе за територију цијеле БиХ.

Такође, Европска комисија у својој досадашњој пракси сматра да је један од разлога за националну дефиницију тржишта, и чињеница да оператери имају у виду национално тржиште приликом одређивања цјеновне политике за услуге крајњим корисницима и да велика већина оператера примјењује цијене на националном нивоу⁶. Надаље, и у БиХ оператери усвајају цјеновне политике на националном нивоу које се примјењују на кориснике широм БиХ. Треба напоменути да постоји велика флексибилност у смислу да корисници једног оператера на тржишту мобилне телефоније у сваком тренутку могу промијенити оператера. Па тако у складу са Правилем 62/2012 о преносивости телефонских бројева, које се примјењује на услуге фиксне и мобилне телефоније, сваком кориснику у кориштењу јавне телефонске услуге омогућено је да на његов захтјев задржи постојећи телефонски број, у случају да постане корисник другог оператера. То значи да нпр. корисник услуга мобилне телефоније МТЕЛ-а може постати корисник услуга мобилне телефоније БХ Телекома или другог оператера уз задржавање истог телефонског броја. Такође, у БиХ оператери усвајају цјеновне политике које се примјењују на кориснике широм БиХ. Оператери са значајном тржишном снагом дужни су примјењивати правила за одређивање цијена у мобилној телефонији у БиХ, а која је прописао РАК Одлуком о усклађивању цијена услуга мобилне телефоније и услова за пружање телекомуникационих услуга.

Надаље, Европска комисија је у својој досадашњој пракси заузела став да је тржиште пружања услуга приступа интернету национално по обиму⁷. Наиме Европска комисија сматра да је тржиште пружања услуга приступа интернету крајњим корисницима национално, будући да су маркетинг, комерцијалне и техничке услуге, цјеновна политика и везивање услуга усмјерени према националном тржишту. Па тако и у БиХ оператери на овај начин усмјеравају пословање на кориснике широм БиХ, при томе не правећи разлику међу корисницима по основу дијела територије на којој се испоручује услуга.

⁴ Погледати Одлуке Европске комисије бр. COMP/M.6990-Vodafone/Kabel Deutschland; COMP/M.5650-Tmobile/Orange; COMP/M.3916-T-Mobile Austria/Tele.ring; COMP/M.3530-TeliaSonera AB/Orange/S COMP/M.7231 Vodafone/OnO, ПАРАГРАФ 42.

⁵ Погледати Одлуку ЕК бр. COMP/M.3245 Vodafone/Singlepoint, параграф 16 и даље.

⁶ Погледати Одлуку ЕК бр. M.7612-Hutchison 3G UK/Telefonica, параграф 291.

⁷ Погледати Одлуке ЕК бр. M.7000-Liberty Global/Ziggo, параграф 133; NO COMP/M.4947-Vodafone/Tele2, Italy/Tele2 Spain, параграф 16; No COMP/M.5532-Carphone; Warehouse/Tiscali UK, ПАРАГРАФ 47, No. COMP/M5730-Telefonica/Hansenet, параграф 28; No COMP/M.5734-Liberty Global Europe/Unitymedia, параграф 42; COMP/M 6990-Vodafone/Kabel Deutschland, параграф 197, COMP/M.7421-Orange/Jazztel, параграф 60.

У предмету *Liberty Global Europe/Unitymedia*, ЕК је заузела став да је тржиште пружања услуга широкопојасног интернета крајњим корисницима национално по обиму, имајући у виду регулаторске баријере.

Оператери услуга приступа интернету у БиХ пружају ове услуге својим корисницима путем мрежне телекомуникационе инфраструктуре (мобилне и фиксне). Сходно томе, за оцјену релевантног географског тржишта потребно је узети у обзир и овај фактор. Све што је напријед наведено за тржиште фиксне телефоније у погледу мрежне инфраструктуре, примјењиво је и за услугу пружања интернета. Наиме, оператер јавне електронске комуникационе мреже којем је издана одговарајућа дозвола РАК-а може бити власник или посједовати јавне електронске комуникационе мреже и самостално пружати јавне телекомуникационе услуге на таквој мрежи или може давати телекомуникациону мрежу у закуп другим лиценцованим оператерима телекомуникација. Ово значи да лиценцовани оператери који нису носиоци мрежне дозволе односно нису власници телекомуникационе мреже, имају слободан приступ мрежи у другим дијеловима БиХ. Они могу, закључивањем уговора о закупу мреже са носиоцем мрежне дозволе осигурати своје присуство на другим дијеловима тржишта БиХ.

Такође, КонкурENCIЈски савјет напомиње да је Европска комисија према својој досадашњој пракси закључила да је тржиште пружања услуга интернета национално, из разлога што се оператери између осталог такмиче на подручју државе чланице на којој су активни и услови конкуренције у једној држави су различити у односу на друге. Фактори који утичу на ове различитости су број конкурената, зараде, степен конкуренције, трошкови, број становника и слично.

Европска комисија је у својој досадашњој пракси заузела став да је тржиште дистрибуције радио и телевизијског програма национално по обиму⁸.

Наиме, Европска комисија је закључила да тржиште дистрибуције ТВ сигнала национално по обиму по својој природи, а може обухватати и лингвистички хомогена подручја⁹.

У предмету *News Corp/Premiere* ЕК је закључила да је тржиште дистрибуције радио и ТВ програма национално по обиму по својој природи или имајући у виду различите параметре као што је нпр. лингвистичка хомогеност тржишта усљед разлика у регулаторним режимима, културолошких фактора и других разлика у условима који доминирају у појединим државама.

КонкурENCIЈски савјет је утврдио да је тржиште пружања услуга дистрибуције радио телевизијског програма подручје читаве БиХ из разлога што, као и у случају фиксне телефоније и услуга пружања приступа интернету, оператери услуга дистрибуције радио и ТВ програма у БиХ пружају ове услуге својим корисницима путем мрежне телекомуникационе инфраструктуре. Тако да све што је горе већ наведено везано за тржиште фиксне телефоније у погледу мрежне инфраструктуре важи и за, тј. примјењиво је и за тржиште дистрибуције радио и ТВ програма у БиХ. Наиме, оператер јавне електронске комуникационе мреже којем је издата одговарајућа дозвола РАК-а може бити власник или посједовати јавне електронске комуникационе мреже и самостално пружати јавне телекомуникационе услуге на таквој мрежи или може давати телекомуникациону мрежу у закуп другим лиценцованим оператерима телекомуникација. Што значи да лиценцовани оператери који нису носиоци мрежне дозволе односно нису власници телекомуникационе мреже, имају слободан приступ мрежи у другим дијеловима БиХ закључивањем уговора о закупу мреже са носиоцем мрежне дозволе чиме ће осигурати своје присуство на другим дијеловима тржишта БиХ. Привредни субјекти МТЕЛ и ЕЛТА КАБЕЛ су носиоци националне мрежне дозволе за подручје свих општина у Босни и Херцеговини и самостално пружају услуге приступа интернету путем такве мреже.

Додатно, треба имати у виду и да Европска комисија у својим ранијим одлукама није подијелила ово тржиште на основу традиционалних начина пружања услуга (кабловска,

⁸ Погледати Одлуку ЕК бр. COMP/M.5121 *News Corp/Premiere*, параграф 27; No COMP/M.4504 *SFR/Tele 2 France* Параграф 48.

⁹ Погледати Одлуку ЕК бр. COMP/M.5932-*News Corp/BskyB*, параграф 110

сателитска, *DVBT*¹⁰ или *IPTV*)¹¹. Упркос техничким различитостима начини пружања услуга дистрибуције ТВ и радио програма су са становишта крајњих потрошача замјењиви. То значи да се оператер који пружа услуге путем нпр. сателита (није прикључен на јавну електронску комуникацију) такмичи на истом тржишту са оператерима који пружају услуге путем кабловског система без обзира на то у којем дијелу БиХ се он налази.

Слиједом наведеног, Конкурenciјски савјет је утврдио да је релевантно тржиште предметне концентрације малопродајно тржиште фиксне телефоније, мобилне телефоније, тржиште пружања услуга интернета и тржиште дистрибуције радио и ТВ програма, на територији Босне и Херцеговине.

6. Анализа релевантног тржишта

Подносилац пријаве је доставио Конкурenciјском савјету преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на релевантним тржиштима за 2018. годину и то:

Преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на малопродајном тржишту **фиксне телефоније** према броју претплатника у БиХ у 2018. години, према подацима РАК-а дати су у Табели 2.

Табела 2.

Фиксна телефонија	
Оператер	Тржишно учешће %
БХ Телеком	(**)
Телеком група (Мтел)	(**)
<i>Telemach</i> група	(**)
ХТ Мостар	(**)
ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Остали	(**)
Мтел + ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Укупно	100

Извор: Подаци из Пријаве;

Према подацима из Табеле 2. тржишно учешће привредног субјекта Мтел на релевантном тржишту малопродаје фиксне телефоније у 2018. години износило је (**) % на подручју Босне и Херцеговине, док је учешће привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ износило (**) %. Њихово заједничкио тржишно учешће, слиједом наведеног, износило је (**) %.

Преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на малопродајном тржишту мобилне телефоније у БиХ, у 2018. години, дати су у Табели 3.

Табела 3.

Мобилна телефонија	
Оператер	Тржишно учешће %
БХ Телеком	(**)
Телеком Група (Мтел)	(**)
ХТ Мостар	(**)
ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Мтел + ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Укупно	100

¹⁰ Digital Video Broadcasting-Terrestrial-Подразумјева пренос дигиталног аудио и видео садржаја земаљским путем (енгл. over-the-air) посредством емисионе технологије у ВХФ и УХФ обиму уз помоћ конвенционалних система предајника и одговарајућих пријемника.

¹¹ Погледати Одлуку ЕК бр. COMP/M.5121 News Corp/Premiere, параграф 22 и Одлуку ЕК бр. COMP/M.4504 SFR/Tele 2 France, параграф 46.

Извор: Подаци из Пријаве;

Тржишно учешће привредног субјекта Мтел на подручју Босне и Херцеговине, према подацима из Табеле 3., на тржишту пружања услуге мобилне телефоније у 2018. години износило је (**)% , док је тржишно учешће привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ које је износило (**)% .
Заједничко тржишно учешће учесника концентрације у 2018. години на тржишту пружања услуге мобилне телефоније износило (**)% .

Преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на тржишту интернета према броју прикључака широкопојасног приступа интернету у фиксним мрежама за 2018. годину дати су у Табели 4.

Табела 4.

Интернет	
Оператер	Тржишно учешће %
БХ Телеком	(**)
Телеком Група (Мтел)	(**)
<i>Telemach</i> група	(**)
ХТ Мостар	(**)
ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Остали	(**)
Мтел + ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Укупно	100

Извор: Подаци из Пријаве;

Тржишно учешће привредног субјекта Мтел на подручју Босне и Херцеговине, према подацима из Табеле 4., на тржишту пружања услуге интернета у 2018. години износило је (**)% , док је тржишно учешће привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ које је износило (**)% .
Заједничко тржишно учешће учесника концентрације у 2018. години на тржишту пружања услуге интернета износило (**)% .

Преглед тржишних учешћа учесника концентрације и главних конкурената на тржишту дистрибуције радио и ТВ програма за 2018. годину према броју корисника, дати су у Табели 5.

Табела 5.

Дистрибуција радио и ТВ програма	
Оператер	Тржишно учешће %
<i>Telemach</i> група	(**)
БХ Телеком	(**)
Телеком Група (Мтел)	(**)
ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
ХТ Мостар	(**)
Остали оператери	(**)
Мтел + ЕЛТА КАБЕЛ	(**)
Укупно	100

Извор: подаци из Пријаве;

Тржишно учешће привредног субјекта Мтел на подручју Босне и Херцеговине, према подацима из Табеле 5., на тржишту пружања услуга дистрибуције радио и ТВ програма у 2018. години износило је (**)% , док је тржишно учешће привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ које је износило (**)% .
Заједничко тржишно учешће учесника концентрације у 2018. години на тржишту пружања услуга дистрибуције радио и ТВ програма износило (**)% .

7. Очитовања трећих страна на Обавјештење о пријави концентрације

У вези са Обавјештењем о Пријави концентрације број: УП-05-26-1-005-9/19 од дана 1. јуна 2019. године, објављеним у дневним новинама „Независне новине,, и веб страници КонкурENCIЈског савјета, запримљена су два очитовања, и то од стране привредног субјекта *Telemach* д.о.о. Сарајево, Цемала Биједића 216, 71210 Илица (у даљем тексту: *Telemach*) запримљено дана 5. јуна 2019. године под бројем: УП-05-26-1-005-12/19, те од *ТХТВ* д.о.о., Фочанска 1Н, Тузла запримљено дана 10. јуна 2019. године под бројем: УП-05-26-1-005-13/19.

У запримљеном очитовању привредног субјекта *Telemach*, исти је доставио свој коментар, и став о поднесеној пријави концентрације од стране привредног субјекта Мтел, о намјери стицања контроле над привредним субјектом ЕЛТА КАБЕЛ, са приједлогом КонкурENCIЈског савјету за поступање, и то:

- коментар по јавном позиву КонкурENCIЈског савјета БиХ – аргументи за забринутост у погледу нарушавања тржишне конкуренције – стварања монополског положаја и искључивања конкуренције са тржишта везано за намјеравано стицање појединачне контроле над привредним субјектом Елта Кабел д.о.о. Добој од стране привредног субјекта Мтел а.д. Бања Лука, у складу са чланом 16. став (4) Закона о конкуренцији,
- захтјев за додјелу статуса странке у поступку, у складу са чланом 41. Закона о управном поступку БиХ,
- захтјев за преглед списка и копирање списка, у складу са чланом 37. Закона о конкуренцији, те
- захтјев за изузећем поступајућег одговорног члана и председника КонкурENCIЈског савјета БиХ, на основу члана 35. до 37. Закона о управном поступку БиХ.

Дана 10. јуна 2019. године, актом број: УП-05-26-1-005-14/19, коментари привредног субјекта *Telemach* су достављени и подносиоцу Пријаве концентрације на преглед и очитовање, о којем је Подносилац доставио свој став, дана 20. јуна 2019. године, актом број: УП-05-26-1-005-15/19.

У свом поднеску запримљеном дана 20. јуна 2019. године број: УП-05-26-1-005-15/19, привредни субјекат Мтел наводи како сматра да се предметна пријава концентрације од стране *Telemach*-а покушава политизовати, негира постојање негативних ефеката на тржишту Босне и Херцеговине, даје поглед и на предложено релевантно тржиште, те захтјева да се захтјеви *Telemach*-а за стицање статуса странке у поступку, прегледа списка, те изузећем поступајућег члана КонкурENCIЈског савјета одбије као неоснован, те закључује како *Telemach* као директни конкурент на релевантном тржишту, своје ставове износи, не ради бриге о конкуренцији и заштити наводне угрожености корисника, већ ради спрјечавања трансакције, јер *Telemach* не жели јачање конкурената на тржишту БиХ.

КонкурENCIЈски савјет је размотрио наводе из достављеног поднеска привредног субјекта *Telemach*, те на 55. (педесетпетој) сједници КонкурENCIЈског савјета, која је одржана дана 11. јула 2019. године, а у вези са достављеним захтјевом за додјелу статуса странке у поступку, донио Закључак број: УП-05-26-1-005-18/19, којим је исти одбио, такође, а у складу са горе наведеним, привредном субјекту *Telemach* д.о.о. је дана 15. јула 2019. године упућено Обавјештење број: УП-05-26-1-005-21/19, у којем је обавијештен о захтјеву за преглед списка, те на тај начин одлучио о свим достављеним захтјевима који су упућени КонкурENCIЈском савјету.

У овом поступку, вршећи анализу релевантног тржишта, у производном смислу, те релевантног тржишта у географском смислу, а приликом оцјене концентрације, КонкурENCIЈски савјет је анализирао и све аргументе који су наведени, у поднеску *Telemach*-а, (запримљеног дана 5. јуна 2019. године, број: УП-05-26-1-005-12/19), те је утврдио како провођењем концентрације нема разумног основа да би на тржишту БиХ могли наступити негативни ефекти за конкуренцију.

Наиме, КонкурENCIЈски савјет наводе из предметног поднеска привредног субјекта *Telemach* није узео у обзир приликом оцјене предметне концентрације из разлога што се заснивају на нетачним подацима и наводима, контрадикторностима и на неправилној дефиницији релевантног тржишта. Привредни субјекат *Telemach* покушава да исполитизује поступак оцјене

концентрације, што је недопустиво, јер у смислу члана 21. став (1) Закона о конкуренцији, КонкурENCIЈСКИ савјет је самостални орган који ће осигурати досљедну примјену Закона на цијелој територији БиХ и има искључиву надлежност у одлучивању о постојању забрањеног конкурENCIЈСКОГ дјеловања на тржишту. Такође, *Telemach* усљед недостатка конкретних чињеница и доказа за своје тврдње о евентуалним негативним ефектима концентрације покушава извршити притисак на рад КонкурENCIЈСКОГ савјета на начин да покушава да укључи друге институције у предметни поступак, покушавајући да наруши редовни ток поступка.

Наиме, свој став приликом одређивања релевантног тржишта предметне концентрације на националном нивоу, КонкурENCIЈСКИ савјет је засновао на основу више показатеља и то искључиво као прво, на чињеници да је Регулаторна агенција за комуникације, као секторски регулатор тржишта телекомуникација у својим анализама за 2018. годину (која је релевантна за предметни поступак) утврдила да привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ дјелује на цијелој територији Босне и Херцеговине. Надаље, РАК своје студије приказује на националном нивоу, сви подаци које прикупља и обрађује као што су број корисника, учесника на тржишту, тржишна учешћа, одређени су и упоредно приказани за цијелу територију БиХ, што је и КонкурENCIЈСКИ савјет узео у обзир приликом одређивања релевантног тржишта БиХ предметне концентрације.

КонкурENCIЈСКИ савјет је приликом одређивања релевантног тржишта узео у обзир и чињеницу да привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ посједује важеће дозволе за обављање телекомуникационих услуга издате од стране РАК-а на основу којих може обављати дјелатност на цијелој територији БиХ.

Такође, КонкурENCIЈСКИ савјет је приликом одређивања релевантног географског тржишта предметне концентрације цијенио и праксу Европске комисије, у складу са чланом 43. став (7) Закона, и то чињеницу да је регулација телекомуникационих услуга национална (фиксна телефонија), када је ријеч о релевантном тржишту мобилне телефоније корисници имају могућност приступа само лиценцованим мрежним оператерима, а давање дозвола се обавља на националној основи па самим тим је и КонкурENCIЈСКИ савјет одредио да је релевантно тржиште Босна и Херцеговина. Што се тиче релевантног тржишта пружања услуга широкопојасног интернета крајњим корисницима исто је одређено као цијела Босна и Херцеговина имајући у виду регулаторске баријере, док је тржиште дистрибуције радио и телевизијског програма такође одређено као тржиште цијеле Босне и Херцеговине, имајући у виду различите параметре, као што су лингвистичка хомогеност тржишта усљед разлика у регулаторским режимима, културолошких фактора и других разлика у условима који доминирају у појединим државама.

Надаље приликом одређивања релевантног тржишта КонкурENCIЈСКИ савјет је узео у обзир и могућност закупа водова између оператера. Наиме, оператери на тржишту Босне и Херцеговине који посједују важеће дозволе за пружање одређених телекомуникационих услуга имају могућност дјеловања на подручјима на којима немају своју мрежну инфраструктуру, и то путем „уговора о изнајмљивању мреже,, из чега се може закључити да сваки оператер може приступити било којем дијелу Босне и Херцеговине, односно може пружати своје услуге на било којем дијелу Босне и Херцеговине на којем нема властиту инфраструктуру (а што је потврдио и привредни субјекат *Telemach* на страни 15, наводећи да преко уговора са ЕЛТА КАБЕЛ-ом пружа своје услуге на подручјима на којима нема властиту мрежу).

Такође, КонкурENCIЈСКИ савјет истиче да је приликом одређивања релевантног тржишта предметне концентрације цијенио и узео у обзир да у складу са Правилем 62/2012 о преносивости телефонских бројева РАК-а, а који се односи на услуге фиксне и мобилне телефоније, сваки корисник на властиту захтјев може промијенити оператера, а задржати свој постојећи број. Уз то, сваки корисник интернета уједно има и приступ *VoIP* телефонији која чини јединствено релевантно тржиште производа са фиксном телефонијом. Будући да сви оператери у БиХ нуде *VoIP* услугу, корисник може једноставно одабрати другог оператера.

Надаље, колико су контрадикторни и збуњујући подаци привредног субјекта *Telemach* показују њихови наводи из дописа, а везани за релевантно тржиште, јер у једном тренутку наводи да је релевантно тржиште Република Српска, затим спушта на поједине градове, док на страни 14. дописа, наводи да је релевантно тржиште предметне концентрације Босна и Херцеговина. Подаци о тржишним учешћима које је доставио привредни субјекат *Telemach* према којима је дата оквирна процјена тржишних учешћа конкурената у којима дјелује привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ, заснивају се, како се наводи у поднеску, на сазнањима њихових сарадника на терену о броју корисника учесника концентрације.

Конкурenciјски савјет исте није могао цијенити приликом оцјене предметне концентрације, с обзиром да се исти, као прво заснивају на погрешној дефиницији релевантног тржишта, нису службени подаци релевантних институција у Босни и Херцеговини, подаци су засновани на процјени сарадника на терену, није наведена „година“, на коју се односе достављене процјене тржишних учешћа релевантна за оцјену концентрације, а коју Конкурenciјски савјет према Закону о конкуренцији мора анализирати у предметном поступку, а то је 2018. година.

Такође, привредни субјекат *Telemach* нетачно наводи да ће привредни субјекат МТЕЛ стећи контролу над привредним субјектом ЕЛИНС-ПАНИЋ КЕП д.о.о. односно друштвом Ел САТ д.о.о. и да ће МТЕЛ на тај начин преузети одређену имовину *Telemach*-а, (**).

Надаље привредни субјекат *Telemach* у предметном допису није доставио нити један релевантан доказ за своје наводе, све своје тврдње заснива на претпоставкама које би се евентуално могле догодити, те на основу наведеног Конкурenciјски савјет није исте цијенио приликом доношења предметног рјешења.

Иако се у наведеном допису привредни субјекат *Telemach*, осврће на претходну праксу Конкурenciјског савјета исто није примјењиво ни упоредиво, јер Конкурenciјски савјет за сваки предметни поступак појединачно одређује релевантно тржиште, сваки поступак за себе има различите привредне субјекте, другачији прави основ и различите околности које утичу на конкретно одређивање тржишта како у производном/услугном, тако и у географском тржишту.

Конкурenciјски савјет напомиње да је привредни субјекат *Telemach* у свом допису доставио нетачне податке наводећи да је у ранијим рјешењима о допуштености концентрације привредног субјекта Анекс д.о.о. Бања Лука, Мајке Југовића 25, да је ранији Блицнет, што није тачно. Према архиви Конкурenciјског савјета привредни субјекат Анекс д.о.о промијенио је име у привредни субјекат Блицнет д.о.о. Бања Лука рјешењем Окружног привредног суда Бања Лука број: 057-О-Рег-13-001493 од дана 30.7.2013. године.

Са друге стране, Конкурenciјски савјет је разматрао и наводе из очитовања на објављено Обавјештење од стране привредног субјекта *TXtv* д.о.о. Тузла, Фочанска 1., Тузла, запримљене дана 10. јуна 2019. године, у којем се у битном наводи како предметна концентрација која је у току пред Конкурenciјским савјетом представља могућност модернизације и унапрјеђења пословања, увођењем иновација и смањењем трошкова, а у корист и корисника привредног субјекта Мтел и ЕЛТА КАБЕЛ, те ће дугорочно омогућити привредном субјекту ЕЛТА КАБЕЛ-у да остане квалитетан оператер на тржишту Босне и Херцеговине. Ова концентрација ће бити корисна и за кориснике у смислу да ће корисници ЕЛТА КАБЕЛ-а добити већи број канала, те да може доћи и до снижавања цијена услуга.

8. Оцјена концентрације

При процјени предметне трансакције Конкурenciјски савјет је узео у обзир сљедеће чињенице:

Пословне активности Подносиоца пријаве, те циљног друштва на релевантном тржишту Босне и Херцеговине преклапају се на малопродајним тржиштима фиксне телефоније, мобилне телефоније, пружања услуга приступа интернету, те дистрибуције радио и ТВ програма.

Чланом 17. Закона о конкуренцији прописано је како је Конкурenciјски савјет дужан анализовати ефекте концентрације, који за посљедицу имају значајно нарушавање тржишне конкуренције, а нарочито:

- Структуру релевантног тржишта,
- Ефекте концентрације на остале стварне и потенцијалне конкуренте;
- Положај учесника концентрације, њихова тржишна учешћа, економску и финансијску снагу;
- Могућност избора добављача и корисника;
- Економске, правне и друге препреке уласка на тржиште;
- Ниво унутрашње и међународне конкурентности учесника у концентрацији;
- Трендове понуде и потражње релевантних роба/или услуга;
- Трендове техничког и економског развоја;
- Интересе потрошача;

Анализом свих расположивих података, а у смислу члана 17. Закона, произилази да повећање тржишног учешћа привредног субјекта МТЕЛ предметном концентрацијом неће довести до спрјечавања, ограничавања или нарушавања тржишне конкуренције на тржишту пружања малопродајних услуга фиксне телефоније, мобилне телефоније, тржишту пружања услуга интернета те тржишту пружања услуга радио и ТВ програма у Босни и Херцеговини.

Наиме, привредни субјекат ЕЛТА КАБЕЛ као алтернативни оператер на сва четири релевантна тржишта, према подацима из Пријаве, има сљедећа тржишна учешћа и то: на тржишту фиксне телефоније (**)% , на тржишту мобилне телефоније (**)% , пружања услуга интернета (**)% те тржишту дистрибуције радио и ТВ програма (**)%.

Конкурenciјски савјет је утврдио да ће привредни субјекат МТЕЛ након провођења концентрације наставити пословати у конкурентном окружењу и то на сва четири релевантна тржишта предметне концентрације.

Конкурenciјски савјет је цијенио и чињеницу да је ЕЛТА КАБЕЛ алтернативни оператер који се на тржишту издваја пружањем нових телекомуникационих сервиса, високим нивоом квалитета услуге, професионалним односом према својим корисницима, те појединачном приступу свим својим корисницима. Стицање контроле над привредним субјектом ЕЛТА КАБЕЛ од стране привредног субјекта МТЕЛ представља могућност модернизације и унапрјеђења пословања, увођењем иновација и смањењем трошкова, другачијим приступом потрошачима на тржишту телекомуникација, а у корист свих корисника услуга привредног субјекта Мтел и корисника привредног субјекта ЕЛТА КАБЕЛ.

Са друге стране, погодности које ће осигурати предметна концентрација се огледају и у чињеници да ће ЕЛТА КАБЕЛ-у омогућити да дугорочно остане квалитетан оператер на тржишту Босне и Херцеговине који нуди комплетан асортиман телекомуникационих услуга, при томе осигуравајући високи квалитет услуге за своје кориснике и исплативост комуникационих рјешења.

Такође, провођење предметне концентрације ће омогућити корисницима ЕЛТА КАБЕЛ-а да, користећи широко распрострањену малопродајну мрежу и инфраструктуру Мтел-а, добију лакши приступ већем спектру услуга.

Конкурenciјски савјет је слиједом наведеног оцијенио предметну концентрацију условно допуштеном, у смислу члана 18. став (2) Закона, те одлучио као у дуспозитиву овог Рјешења.

9. Административна такса

Подносилац пријаве је на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред

КонкурENCIјским савјетом („Службени гласник БиХ“, бр. 30/06, 18/11 и 75/18) дужан платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

10. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Рјешења.

Предсједница

Мр Аријана Регода - Дражић

Доставити:

- адвокат Минела Шеховић, Скендерпашина 1, 71000 Сарајево – пуномоћница Подносиоца пријаве;
- у спис;